

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

30.06.2016. Nr. 0620161865/A1118

Uz TAP VSS-580

Finanšu ministrijai

Par noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām""

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir iepazinusies ar Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām"" un to **nesaskaņo**, jo ir šāds iebildums:

- noteikumu projekts paredz izteikt Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumu nr. 1031 4.¹ punkta pirmo teikumu jaunā redakcijā: *"Pašvaldības budžeta plānošanai klasifikāciju pielieto atbilstoši saviem ieskatiem, nodrošinot kopējo izdevumu sadalījumu ne mazāk kā klasifikācijas divās zīmēs un transfertus kodu zemākajā detalizācijas pakāpē (četrās zīmēs), bet budžeta uzskaitē – pilnā apjomā"*.

Noteikumu projekta anotācijā ir atsauce uz LPS Finanšu un ekonomikas komitejas sēdi š.g. 31. maijā, kurā kopā ar Finanšu ministrijas pārstāvjiem tika pārrunāts jautājums par plānotajiem grozījumiem budžeta izdevumu klasifikācijā atbilstoši ekonomiskajām kategorijām. Komitejas sēdē pašvaldību pārstāvji viennozīmīgi uzsvēra, ka attiecībā uz pašvaldības budžeta plānošanu saglabājams princips, ka pašvaldības par budžetā norādāmo izdevumu detalizācijas pakāpi lemj pašas (budžeta izdevumus uzrāda vienā zīmē vai lielākā detalizācijā, ja pašvaldība to vēlas), savukārt jautājums par budžeta izdevumu plāna norādīšanu Valsts kasē iesniedzamajos pārskatos par budžeta izpildi lielākā detalizācijas pakāpē varētu būt diskutējams. No Finanšu ministrijas piedāvātās 4.¹ punkta redakcijas izriet, ka arī pašvaldību budžetā izdevumi turpmāk uzrādāmi vismaz divās klasifikācijas divās zīmēs un transferta izdevumi – četrās zīmēs (pašvaldību budžetu (vai grozījumus tajā) apstiprina pašvaldības dome ar saistošajiem noteikumiem (vai grozījumiem tajos)), **kas ir nepieņemami**.

Anotācijā arī nav sniegts pamatojums, kāpēc izdevumi transfertu kodos būtu norādāmi zemākajā detalizācijas pakāpē.

Ja mērķis ir nodrošināt, lai Valsts kasē iesniedzamajos pārskatos nebūtu kļūdu – faktiskie izdevumi nepārsniegtu plānotos izdevumus –, to var izdarīt citā veidā, ar daudz mazāku resursu un laika patēriņu. Piemēram, Valsts kases ePārskatu sistēmā nodrošinot, ka gadījumā, ja faktiskā izpilde pārsniedz plānu, tiek ziņots par kļūdu; ePārskatu sistēma nodrošina, ka pašvaldības konsolidētajā pārskatā budžeta plāna daļā tiek uzrādīti izdevumi tikai klasifikācijas vienā zīmē.

Finanšu ministrija 08.06.2016. vēstulē nr. 22-1-02/3055 norāda, ka Likumā par valsts budžetu izdevumi kārtējam gadam tiek apstiprināti vienā zīmē. Pienākums apstiprināt valsts budžeta iestādes plānu maksimālā detalizācijas pakāpē ir deleģēts valsts budžeta iestāžu vadītājiem jeb valsts budžeta izpildītājiem (valsts budžeta likums nosaka: budžeta izpildītāji normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavo un apstiprina programmu, apakšprogrammu, kā arī pasākumu tāmes). Atbilstoši Ministru kabineta 20.01.2009. instrukcijas nr. 2. “Kārtība, kādā valsts budžeta iestādes sagatavo un apstiprina valsts budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmes kārtējam gadam” 6. punktam budžeta izpildītājiem ir tiesības, nemainot likumā par valsts budžetu kārtējam gadam vai Ministru kabinetā apstiprinātās apropriācijas sadalījumu, izdarīt tāmē izmaiņas (mainīt tāmē apstiprināto līdzekļu izlietojumu – novirzīt līdzekļus no viena izdevumu posteņa uz citu), ja šīs izmaiņas 1) neierobežo iespēju sasniegt programmu un apakšprogrammu rezultātīvos rādītājus; 2) nodrošina valsts budžeta līdzekļu efektīvu izlietojumu; 3) nerada valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu, komunālo maksājumu un citus iestādes saistību parādus.

Tādējādi valsts budžeta iestādēm ir dota samērā liela brīvība mainīt tāmē apstiprināto līdzekļu izlietojumu, ievērojot valsts budžeta likumā noteikto programmas / apakšprogrammas /... izdevumu plānu.

Turklāt Finanšu ministrijas sagatavotais un valdības sēdē apstiprinātais informatīvais ziņojums “Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019. gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019. gadam” un likumprojekta “Par valsts budžetu 2017. gadam” izstrādes procesā” paredz valsts pārvaldes iestādēm dot vēl lielāku rīcības brīvību budžeta izpildē. Informatīvajā ziņojumā norādīts: *“Katram valsts budžeta resoram gadskārtējā valsts budžeta likumā izdevumu apropriācijas tiek plānotas noteiktā detalizācijas pakāpē (budžeta likuma struktūra). Šobrīd pozīcijai “Atlīdzība” budžeta griezumā tiek apstiprināta arī apakšpozīcija “Atalgojums”, kas satur izdevumus mēnešalgai, piemaksām, prēmijām, naudas balvām un piešķirtiem labumiem natūrā. Otrs pozīciju “Atlīdzība” veidojošais elements ir “Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas”, kas satur izdevumus valsts sociālās*

apdrošināšanas obligātajām iemaksām, slimības pabalstiem (A lapa), veselības apdrošināšanai, citiem darba devēja piešķirtiem pabalstiem un kompensācijām. Ja budžeta izpildes laikā rodas objektīva nepieciešamība mainīt izdevumu proporcijas šajās divās apakšpozīcijās, ministrijām ir jāiesniedz pieprasījums apropriācijas pārdalei. Turklāt pozīcija “Atlīdzība” šobrīd ir vienīgā pozīcija, kas budžeta likumā tiek uzrādīta īpašā detalizācijas pakāpē. Valsts budžeta izdevumu izvērtēšanas un resursu plānošanas un izlietojuma efektīvizēšanas kontekstā nozaru ministrijas iesniedza priekšlikumus par EKK 1100 “Atalgojums” neizdalīšanu atsevišķi no EKK 1000 “Atlīdzība” gadskārtējā valsts budžeta likuma struktūrā, tādējādi nodrošinot ministrijām elastīgāku un efektīvāku budžetu pārvaldīšanu, kā arī pārdales veikšanā iesaistīto administratīvo resursu ietaupījumu gan nozaru ministrijām, gan FM.” Saskaņā ar Ministru kabineta 31.05.2016. sēdes protokola nr. 26 39. paragrāfa 23. punktu Finanšu ministrijai, izstrādājot vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu un gadskārtējā valsts budžeta likuma projektu, uzdots turpmāk izdevumu pozīcijai “Atlīdzība” neizdalīt atsevišķi apakšpozīciju “Atalgojums”.

LPS lūdz Finanšu ministriju sniegt izsmeļošu skaidrojumu, kāpēc pašvaldībām tiek noteiktas stingrākas prasības budžeta izdevumu plānošanā, ja attiecībā uz valsts pārvaldi notiek tieši pretējs process.

Ja Ministru kabineta 20.01.2009. instrukcijā nr. 2 aprakstīto kārtību attiecinātu uz pašvaldībām, tad pašvaldības ne vēlāk kā 10 darbdienas PĒC attiecīgā CETURKŠŅA beigām sagatavotu precizētā budžeta izdevumu plāna kopsavilkuma tāmes par iepriekšējo ceturksni un tās publicētu savās mājaslapās un Finanšu ministrijai attiecīgi 119 pašvaldību mājaslapās būtu iespēja iepazīties ar katras pašvaldības iepriekšējā CETURKŠŅA izdevumu plānu.

Ja Finanšu ministrijai ir vēlme analīzes vajadzībām iegūt informāciju par pašvaldību plānotajiem izdevumiem detalizētākā līmenī, tad, kā tika runāts LPS Finanšu un ekonomikas komitejas sēdē š.g. 31. maijā, plānotos izdevumus divās zīmēs varētu uzrādīt Valsts kasē iesniedzamajos PĀRSKATOS par budžeta izpildi. Šādā gadījumā nepieciešams mainīt noteikuma projektā ietvertā 4.¹ punkta redakciju. Piemēram:

“4.¹ Pašvaldības budžeta plānošanai klasifikāciju pielieto atbilstoši saviem ieskatiem, nodrošinot kopējo izdevumu sadalījumu vismaz starp uzturēšanas un kapitālajiem izdevumiem, bet konsolidētajos pārskatos par budžeta izpildi pašvaldības saimnieciskā gada plāna daļā nodrošina kopējo izdevumu sadalījumu ne mazāk kā klasifikācijas divās zīmēs. Budžeta uzskaitē klasifikāciju piemēro pilnā apjomā.”

LPS atbilstoši š.g. 31. maija LPS Finanšu un ekonomikas komitejas sēdē lemtajam veica pašvaldību aptauju – vai tās atbalsta Finanšu ministrijas

priekšlikumu pārskatos par budžeta izpildi izdevumus plāna daļā uzrādīt ne mazāk kā klasifikācijas divās zīmēs. No saņemtajām atbildēm vairāk nekā puse atbalstīja Finanšu ministrijas priekšlikumu, bet attiecīgi pārējā daļa – ne. Tātad ir liels pašvaldību skaits, kas nepiekrīt izdevumu uzrādīšanai vismaz divās klasifikācijas zīmēs pārskatu plāna daļā, un līdz ar to ir būtiski izvērtēt Finanšu ministrijas pamatojumu, kāpēc šādas izmaiņas būtu veicamas. Noteikumu projekta anotācijā nav sniegti pārliecinoši argumenti, kāpēc plāna daļā izdevumi būtu uzrādāmi detalizētāk, kāds būs ieguvums pašvaldībām un valsts pārvaldei un vai Finanšu ministrija papildu informāciju analīzei jau šobrīd nevar iegūt no Valsts kases sistēmas ePārskati, neuzliekot pašvaldībām papildu pienākumus.

20.01.2009. instrukcijas nr. 2 “Kārtība, kādā valsts budžeta iestādes sagatavo un apstiprina valsts budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmes kārtējam gadam” 4¹. punkts nosaka: “4.¹ Finanšu ministrija savā tīmekļa vietnē publicē aktualizētas [budžeta iestāžu] tāmju veidlapas MS Excel vidē atbilstoši spēkā esošajai budžetu ieņēmumu klasifikācijai, budžetu izdevumu klasifikācijai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām un budžetu finansēšanas klasifikācijai”. Lūdzam sniegt informāciju, kur Finanšu ministrijas mājaslapā var iepazīties ar visu valsts budžeta iestāžu šā gada ieņēmumu un izdevumu tāmēm MS Excel formātā.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

04.07.2016. 12:55

1167

Lāsma Ūbele, padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
67326633, 29539035, Lasma.ubele@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.